

รายวิชาภาษาไทย

รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

เรื่อง ประโยคเพื่อการสื่อสาร (๒)

ครูผู้สอน ครูธีระพล แก้วคำจันทร์

คำไทยใช้ให้ถูก

๑.

จำรงค์

๒.

จำรง

คำไทยใช้ให้ถูก

ธำรง

[ท่า-รง] หมายถึง
(ก.) ทรงไว้, ชูไว้

ทบทวน ความรู้เดิม

จัดกลุ่มประโยค

ให้นักเรียนอ่านประโยค

และจัดกลุ่มประโยค ให้ได้ ๓ กลุ่ม

จัดกลุ่มประโยค

ก
ข
ค

ห้าม	ชักชวน	ขู่
- อย่าเดินลัดสนาม - ห้ามส่งเสียงดัง - ห้ามให้อาหารสัตว์	- เราไปกินข้าวกันเถอะ - พักผ่อนกันเถอะนะ - สิ้นเดือนเราไปเที่ยวด้วยกันนะ	- ฉันจะฟ้องพ่อ - ถ้าไม่เปิดประตูฉันจะพังเข้าไป - เธอลองไม่มาสิ - เดี่ยวโดนตี

? คำถามชวนคิด

ประโยคที่ได้มีเจตนา
การสื่อสารอย่างไรบ้าง

เจตนาการสื่อสารในประโยค

- ๑) ประโยคห้าม
- ๒) ประโยคชักชวน
- ๓) ประโยคขู่

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. อธิบายลักษณะของประโยค
เพื่อการสื่อสารได้
๒. แต่งประโยคตามเจตนาการสื่อสารได้
๓. เห็นความสำคัญของประโยค
เพื่อการสื่อสาร

เพิ่มเติม ความรู้ใหม่

ประโยคเพื่อการสื่อสาร

ประโยคห้าม

ประโยคชักชวน

ประโยคขู่

ประโยคห้าม

ประโยคห้าม คือ ประโยคที่ผู้พูด
ต้องการบังคับให้ผู้ฟังไม่ให้กระทำ มักมี
คำช่วยกริยา **“อย่า ห้าม”** และคำลง
ท้าย **“นะ”** ปรากฏอยู่ด้วย

ตัวอย่างประโยคห้าม

- อย่า จับของที่จัดนิทรรศการเหล่านี้นะ
- อย่า กินของทอดเยอะนะ
- ห้าม บีบแตรในโรงพยาบาล
- ห้าม ขีดเขียนบนผนัง

ประโยคชักชวน

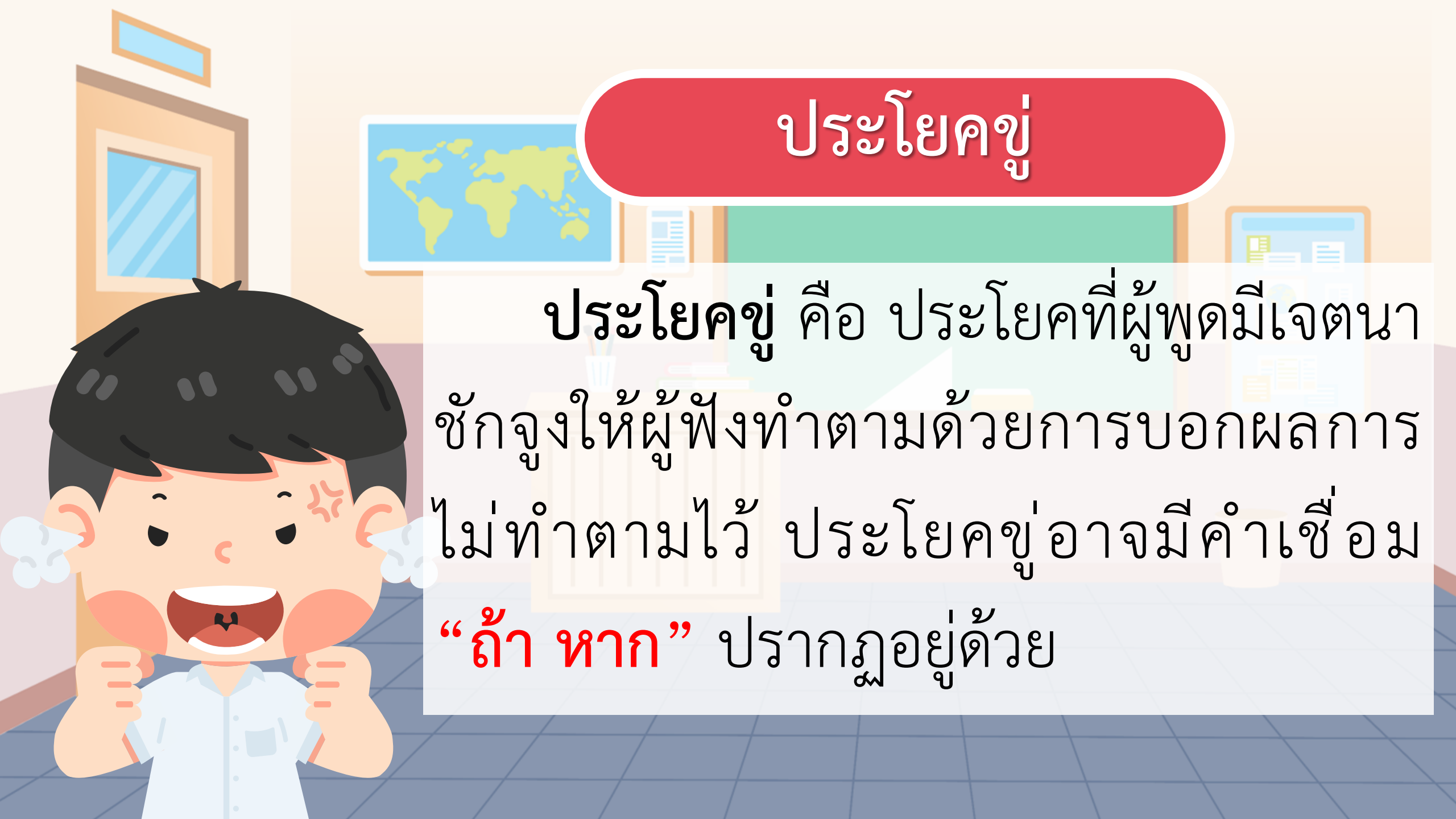
ประโยคชักชวน คือ ประโยคที่มี
เจตนาชวนให้ผู้ฟังทำตามความคิดของ
ตนเอง อาจมีคำวิเศษณ์ **“กัน”** คำลงท้าย
“นะ เอะ เอะนะ” ปรากฏอยู่ด้วย

ตัวอย่างประโยคชักชวน

- พักกันเถอะนะ
- เราไปดูละครกันดีกว่า
- คุณเชื่อผมเถอะแล้วเราจะปลอดภัย
- ไปห้องสมุดกันไหม (ประโยคชักชวน
อาจอยู่ในรูปของคำถามก็ได้)

A cartoon illustration of a young boy with black hair, wearing a light blue shirt, shouting with his mouth wide open and hands near his cheeks. He is in a classroom setting with a world map on the wall, a green chalkboard, and a computer monitor in the background.

ประโยคขู่

ประโยคขู่ คือ ประโยคที่ผู้พูดมีเจตนา
ชักจูงให้ผู้ฟังทำตามด้วยการบอกผลการ
ไม่ทำตามไว้ ประโยคขู่อาจมีคำเชื่อม
“ถ้า หาก” ปรากฏอยู่ด้วย

ตัวอย่างประโยคขู

- ถ้าเธอไม่เปิดประตู ฉันจะพังเข้าไป
เดี๋ยวนี้
- หากเธอไม่ร่วมมือ พวกเราจะไม่ให้อยู่
ในกลุ่มนี้แล้ว
- ฉันจะฟ้องพ่อ

เกม
เรียงคำ
ทำประโยค

วิธีจัดกิจกรรม

- ๑) จัดกลุ่มนักเรียนให้มีจำนวนเท่ากัน
- ๒) นักเรียนยืนเรียงลำดับประจำโต๊ะของกลุ่ม
- ๓) ครูเปิดชุดบัตรคำให้นักเรียนแต่ละกลุ่มแข่งขันกัน
นำคำมาเรียงเป็นประโยคตามเงื่อนไข
(โดยส่งตัวแทนออกมาแข่งขันครั้งละ ๑ คน)
- ๔) นักเรียนกลุ่มใดตอบถูกต้องคนแรกจะได้ ๑ คะแนน

๑.

เงื่อนไข : ประโยคขู่

วิ่ง

คุณครู

กิน

กับ

จะ

แมว

ฟ้อง

เธอ

ฉัน

๑.

เงื่อนไข : ประโยคขู่

วิ่ง

คุณครู

กิน

กับ

จะ

แมว

ฟ้อง

เธอ

ฉัน

ฉันจะฟ้องคุณครู

๒.

เงื่อนไข : ประโยคห้าม

ห้าม	ใน	ห้อง
หนังสือ	เสียง	ส่ง
ตั้ง	สมุด	ปากกา

๒.

เงื่อนไข : ประโยคห้าม

ห้าม	ใน	ห้อง
หนังสือ	เสียง	ส่ง
ดัง	สมุด	ปากกา

ห้ามส่งเสียงดังในห้องสมุด

๓.

เงื่อนไข : ประโยคขู่

ถ้า	มา	ไม่
ไป	มาก	ยัง
จะ	จริง	เดี๋ยวนี้

๓.

เงื่อนไข : ประโยคขู่

ถ้า	มา	ไม่
ไป	มาก	ยัง
จะ	จริง	เดี๋ยวนี้

ถ้ายังไม่มาจะไปเดี๋ยวนี้

๔.

เงื่อนไข : ประโยคชักชวน

ใจ	จริง	บ้าน
กัน	กลับ	แมว
หนู	ดี	เถอะ

๔.

เงื่อนไข : ประโยคชักชวน

ใจ

จริง

บ้าน

กัน

กลับ

แมว

หนู

ดี

เถอะ

กลับบ้านกันเถอะ

๕.

เงื่อนไข : ประโยคห้าม

มาก	ฉีก	ปากกา
หนังสือ	ไก่	ห้าม
ปาก	ดินสอ	จริง

๕.

เงื่อนไข : ประโยคห้าม

มาก

ฉีก

ปากกา

หนังสือ

ไก่

ห้าม

ปาก

ดินสอ

จริง

ห้ามฉีกหนังสือ

๖.

เงื่อนไข : ประโยคห้าม

ไป	ป้องกัน	ลง
ขยะ	ทิ้ง	พระ
แม่น้ำ	กลับ	อย่า

๖.

เงื่อนไข : ประโยคห้าม

ไป

ป้องกัน

ลง

ขยะ

ทิ้ง

พระ

แม่น้ำ

กรับ

อย่า

อย่าทิ้งขยะลงแม่น้ำ

๗.

เงื่อนไข : ประโยคขู่

ฝ่าฝืน	กฎจราจร	ถ้า
จะ	เธอ	มาก
จริง	ตำรวจ	จับ

๗.

เงื่อนไข : ประโยคขู่

ฝ่าฝืน

กฎจราจร

ถ้า

จะ

เธอ

มาก

จริง

ตำรวจ

จับ

ถ้าเธอฝ่าฝืนกฎจราจร ตำรวจจะจับ

๔.

เงื่อนไข : ประโยคชักชวน

ไป	หิว	ไหม
ข้าว	เชียงใหม่	เลย
กัน	มาก	เที่ยว

๘.

เงื่อนไข : ประโยคชักชวน

ไป

หิว

ไหม

ข้าว

เชียงใหม่

เลย

กัน

มาก

เที่ยว

ไปเที่ยวเชียงใหม่กันไหม

๙.

เงื่อนไข : ประโยคห้าม

สุนัข

กระดุก

แบบ

ทำ

นี้

คาบ

นะ

จะ

อย่า

๙.

เงื่อนไข : ประโยคห้าม

สุนัข

กระดุก

แบบ

ทำ

นี้

คาบ

นะ

จะ

อย่า

อย่าทำแบบนี้นะ

๑๐.

เงื่อนไข : ประโยคชักชวน

แล้ว	ผม	เชื่อ
คุณ	เรา	ไป
จะ	ปลอดภัย	เถอะ

๑๐.

เงื่อนไข : ประโยคชักชวน

แล้ว

ผม

เชื่อ

คุณ

เรา

ไป

จะ

ปลอดภัย

เถอะ

คุณเชื่อผมเถอะแล้วเราจะปลอดภัย

ของฝากจากครู

ให้หนูคนเก่ง

ของฝากจากครูให้หนูคนเก่ง

บทบาทครูปลายทาง

๑. ครูแจกใบงานที่ ๕ เรื่อง
 ประโยคห้าม ประโยคชักชวน
 และประโยคขู่
๒. ครูอธิบายขั้นตอนการทำใบงาน
๓. ครูสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติ
 กิจกรรมและบันทึกผล

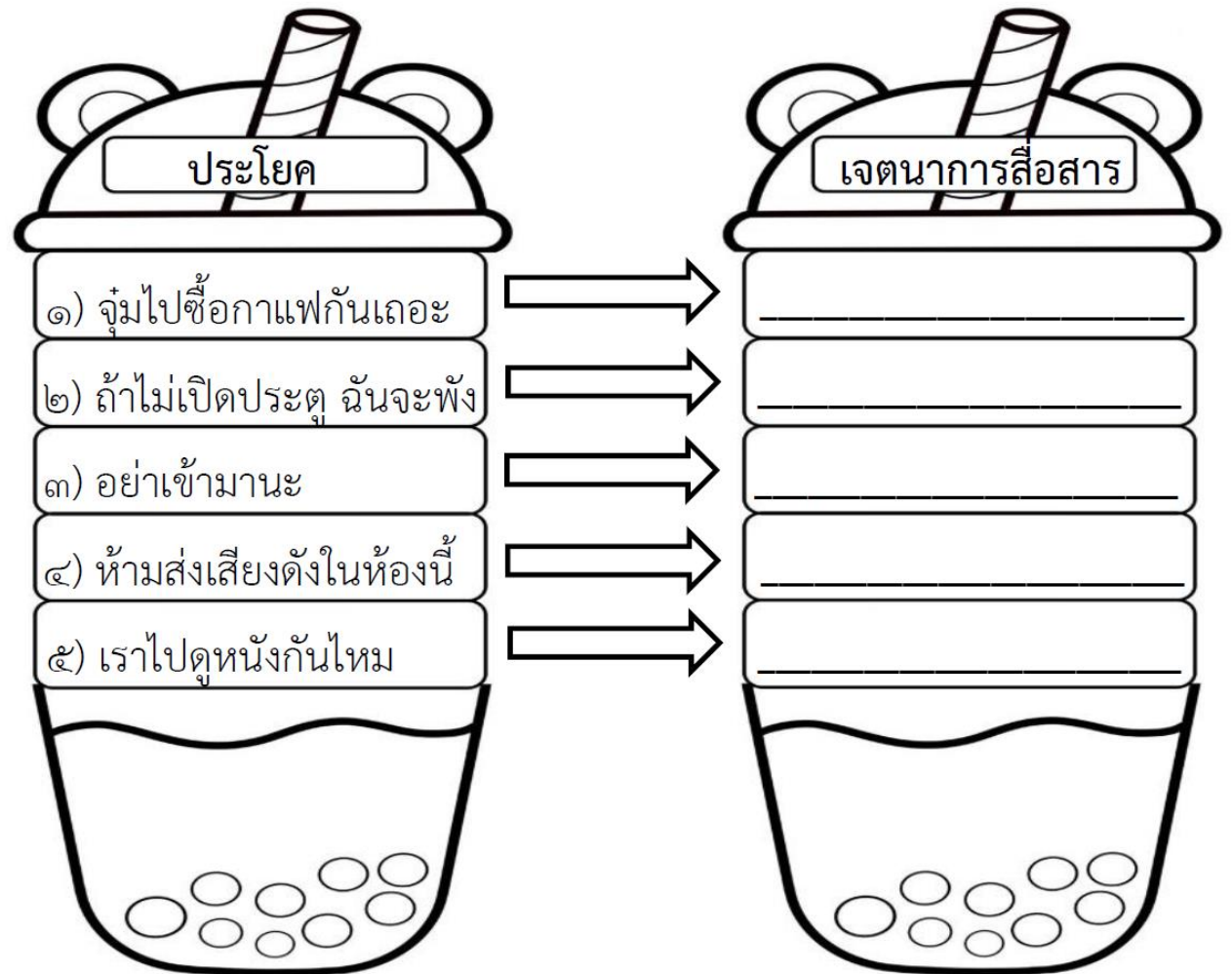
บทบาทนักเรียนปลายทาง

๑. นักเรียนฟังคำชี้แจงการทำใบงานที่ ๕
 เรื่อง ประโยคห้าม ประโยคชักชวน
 และประโยคขู่
๒. นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมใบงานที่ ๕
 เรื่อง ประโยคห้าม ประโยคชักชวน
 และประโยคขู่

ใบงานที่ ๕ เรื่อง ประโยคห้าม ประโยคชักชวน และประโยคขู่

ตอนที่ ๑ คำชี้แจง พิจารณา
ประโยคต่อไปนี้และระบุว่าเป็น
ประโยคที่มีเจตนา การสื่อสาร
ชนิดใด (ประโยคห้าม ประโยค
ชักชวน ประโยคขู่)

ใบงานที่ ๕ เรื่อง ประโยคห้าม ประโยคชักชวน และประโยคขู่

ตอนที่ ๒ คำชี้แจง แต่งประโยคตามเจตนาการสื่อสารโดยใช้คำที่กำหนดให้

๑. ประโยคห้าม (ใช้คำว่า *อย่า* ห้าม)

๑)

๒)

ใบงานที่ ๕ เรื่อง ประโยคห้าม ประโยคชักชวน และประโยคขู่

ตอนที่ ๒ คำชี้แจง แต่งประโยคตามเจตนาการสื่อสารโดยใช้คำที่กำหนดให้

๒. ประโยคชักชวน (ใช้คำว่า กัน คำลงท้าย นะ เอะ อะ นะ)

๓) _____

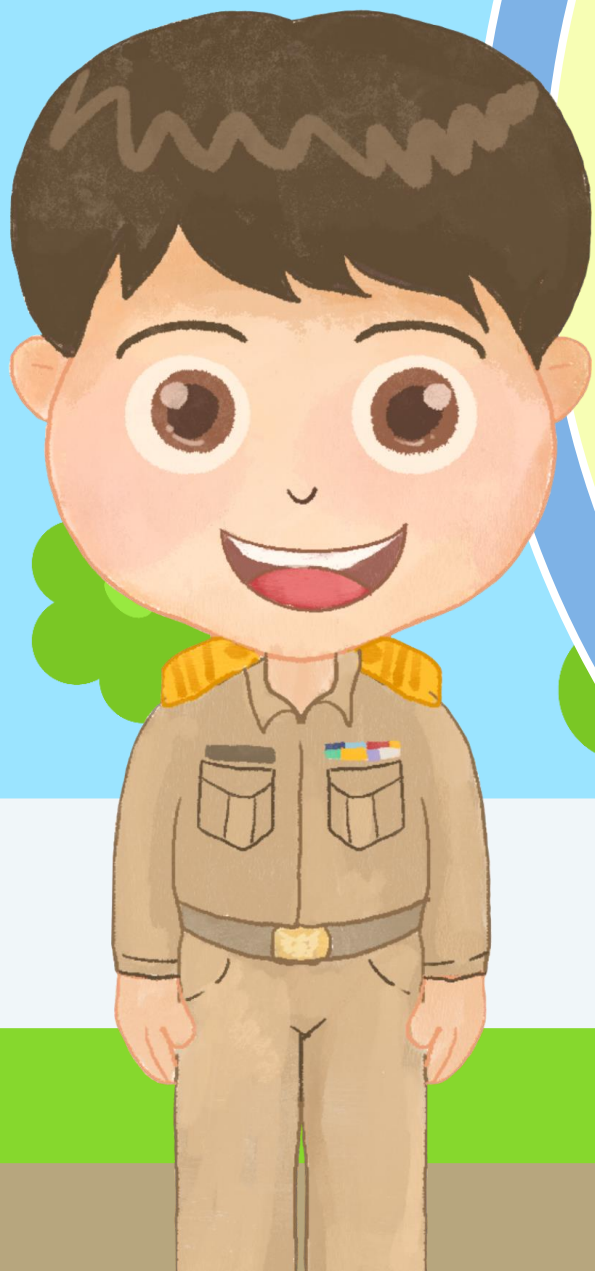
๔) _____

ใบงานที่ ๕ เรื่อง ประโยคห้าม ประโยคชักชวน และประโยคขู่

ตอนที่ ๒ คำชี้แจง แต่งประโยคตามเจตนาการสื่อสารโดยใช้คำที่กำหนดให้

๓. ประโยคขู่ (ใช้คำว่า ถ้า หาก)

๕)

สรุป บทเรียน

สิ่งที่โรงเรียนปลายทางต้องเตรียม

๑. แถบประโยค
๒. ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง ประโยคเพื่อการสื่อสาร
๓. ใบงานที่ ๖ เรื่อง ประโยคขอร้อง
ประโยคคาดคะเน และประโยคถาม

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

บทเรียนครั้งต่อไป

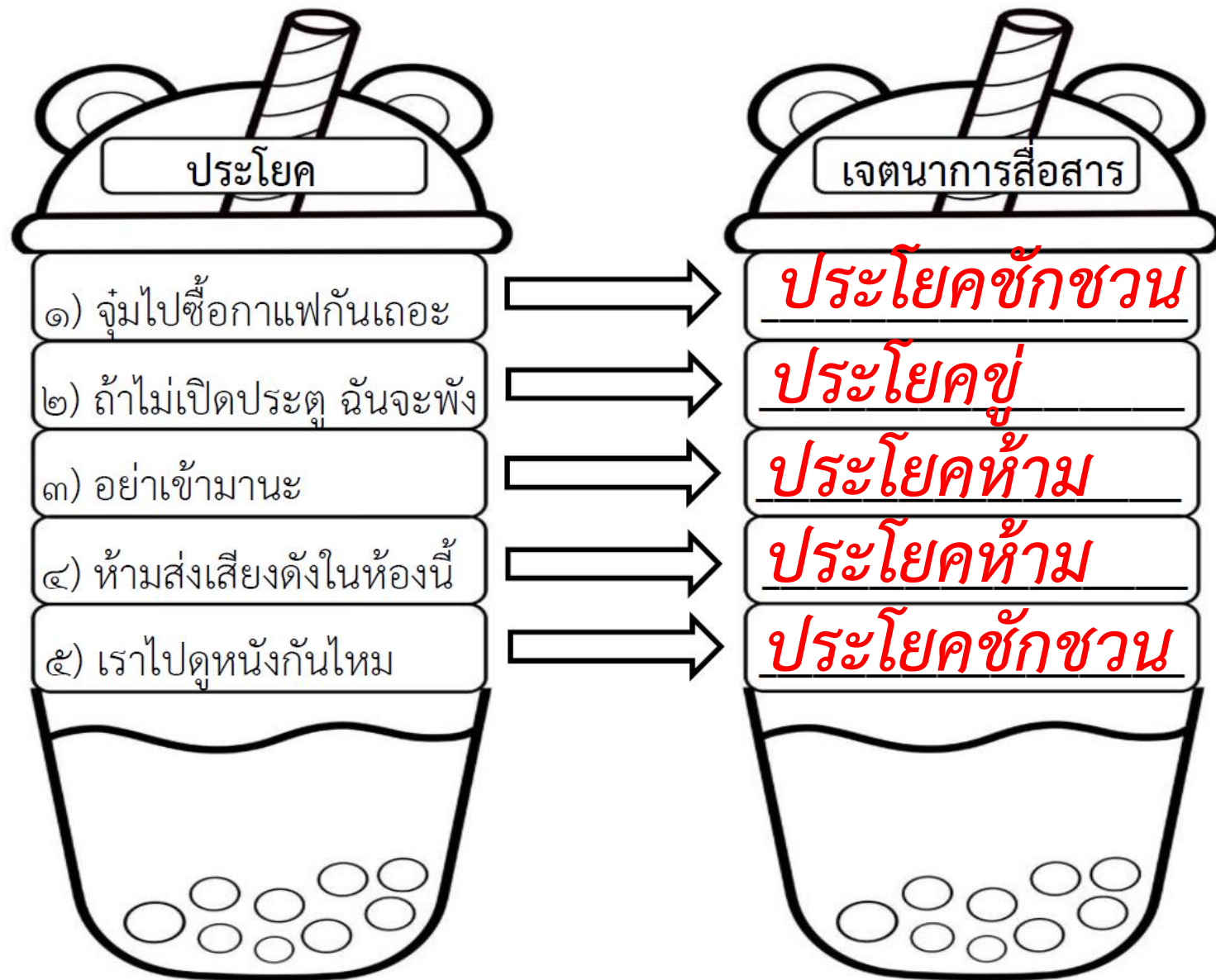
ประโยคเพื่อการสื่อสาร (๓)

รายวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

เฉลยใบงานที่ ๕

เฉลยใบงานที่ ๕ เรื่อง ประโยคห้าม ประโยคชักชวน และประโยคขู่

ตอนที่ ๒ คำชี้แจง แต่งประโยคตามเจตนาการสื่อสารโดยใช้คำที่กำหนดให้

๑. ประโยคห้าม (ใช้คำว่า อย่า ห้าม)

๑) นักเรียนห้ามทิ้งขยะบริเวณนี้

๒) เด็ก ๆ อย่าเดินลัดสนาม

เฉลยใบงานที่ ๕ เรื่อง ประโยคห้าม ประโยคชักชวน และประโยคขู่

ตอนที่ ๒ คำชี้แจง แต่งประโยคตามเจตนาการสื่อสารโดยใช้คำที่กำหนดให้

๒. ประโยคชักชวน (ใช้คำว่า กัน คำลงท้าย นะ เถอะ เถอะนะ)

๓) เย็นวันเสาร์นี้ไปวิ่งออกกำลังกายที่สวนสาธารณะกันเถอะ

๔) เธอกินข้าวด้วยกันเถอะนะ

เฉลยใบงานที่ ๕ เรื่อง ประโยคห้าม ประโยคชักชวน และประโยคขู่

ตอนที่ ๒ คำชี้แจง แต่งประโยคตามเจตนาการสื่อสารโดยใช้คำที่กำหนดให้

๓. ประโยคขู่ (ใช้คำว่า ถ้า หาก)

๕) หากเธอไม่ทำตามสัญญาฉันจะฟ้องแม่